

Program för riket

I enlighet med veterinärvårdslagen har ett första *Program för riksomfattande tillsynsprogram för djurens hälsa och välmående 2010* sett dagens ljus. Programmet blev ett massivt läspaket. Under remissrundan kritiserades utkastet för att det upplevdes avvika till sin struktur och omfattning för mycket från de branschvisa övervakningsprogram som ingår i *Gemensamt riksomfattande tillsynsprogram för miljö- och hälsoskydd*.

När man jämför programmen bör man minnas att inom övriga miljöhälsovårdssektorer fungerar den kommunala övervakningsmyndigheten inte som anordnare av tjänster. En annan faktor som får våra program att svälla till är att de regionala administrationsverken fungerar förutom som övervakare av den kommunala övervakningen också som självständiga kontrollanter. Därför var man tvungen att i programmet definiera innehållet i övervakningsplanerna relativt omfattande, både för de regionala aktörerna och för kommunerna. Därtill bör man ge instruktioner för anordnande av veterinärvårdstjänster samt dess kvalitetsövervakning.

I en del av remissvaren uttrycktes tack över att man samlat alla praktiska uppgifter angående övervakningen av djurens hälsa och välfärd samt därtill instruktionerna om att anordna veterinärvårdstjänster. Evira ansåg det vara ändamålsenligt att bygga upp helheten, emedan det rör sig om branschens första lagstadgade övervakningsprogram. Programmet uppdateras, i varje fall till att börja med, årligen och i framtiden är meningen att integrera det med miljöhälsovårdens gemensamma program samt göra övervakningen mera riskbaserad. Den årliga uppdateringen kan betrakta uppdragna linjer och tolkningar utgående från fältets respons. Den utredningsblankett om resursbehov som är riktad till kommunerna har i programmet fått en central betydelse. Informationen man får via den kan man använda till att styra fördelningen av resurser på ett mera jämnt sätt för att motsvara övervaknings- och servicebehov.

Redan nu kan man säga att grundandet av kommunala övervakningsveterinärers tjänster har börjat bra. Det riksomfattande programmet strävar för sin del att aktivera kommunerna, så att övervakning och kundbetjäning kan fås separerade på ett hållbart sätt. Saken tog ett steg framåt då Kommunförbundet, efter att man hade kommit överens om hur staten kompenserar för kostnaderna för övervakningsveterinärernas eventuella sjukledigheter, arbetsoförmogenhetspensioner och familjeledigheter, klart började förespråka att tjänsterna grundas. I sitt remissvar berättar Kommunförbundet dock att dess mål är att kommunerna helt skall bli av med ansvaret att anordna veterinärvårdstjänster för sällskapsdjur.

Målet för veterinärvårdslagen är att säkerställa tillgången till och kvaliteten av kommunala veterinärtjänster. Utbudet av tjänster är intimt bundet till tillgången på veterinärer för de kommunala tjänsterna. Det riksomfattande programmet vill via lagstiftningen styra utvecklingen av kommunalveterinärens arbetsbild så att också kommunalveterinärerna skall kunna sammanjämka arbetet och det övriga livet. Det är naturligt att alla tilltalas av förändringar i de egna trygga dagliga rutinerna.

För att utveckla jourrutinerna erbjuder lagen möjligheter att skilja åt smådjurens och produktionsdjurens jour, att bilda större jourområden och centraliserade kontaktarrangemang. Jouren har skiljts åt där det har varit ändamålsenligt. Att inrätta större områden verkar inte vara ett realistiskt alternativ på många orter, och kontaktarrangemangen som går utöver centraliserad telefontjänst har inte vunnit popularitet. Dessa åtgärder torde inte lösa problemet med joubördan. Jag tillönskar er krafter och mod att utveckla veterinärvården.

Antti Nurminen
konsultativ tjänsteman, VML, Evira